

Russ

СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА
ИНСТИТУТ ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК

Наш језик

НАШ ЈЕЗИК

LIBRARY
APR 9 1952
UNIVERSITY OF CALIFORNIA

nov. ser.

НОВА СЕРИЈА
Књ. III — Св. 1-2

БЕОГРАД 1951

САДРЖАЈ:

	Стр-
1. А. Белић: Његош и национална култура наша	1
2. М. Стевановић: Деминутивни с наставком <i>-ић</i> (и <i>-чић</i>)	6
3. Св. Марковић: О именицама на-исш(а) и сл.	12
4. Св. Предић: О роду страних именица	28
5. Д-р. Х. Клајн: Важност реченичног акцента у пословицама	34
6. М. Влајинац: „Једна смрт не да другој“	37
7. Н. Сенић и А. Зубац: „У интересу што боље књиге“	39
8. П. Речи изведене од основе „магнет“	46
9. Б. Јањић: Диваљ-дивљи	48
10. Гисма уредништву	50
11. Језичке поуке	66

УРЕЂИВАЧКИ ОДБОР:

др Александар Белић, Глиша Елезовић, др Радомир Алексић,
др Михаило Стевановић, др Радосав Бошковић,
Бранислав Милановић и Игрутин Стевовић .

Научна Књига

ИЗДАВАЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ОРБИЈЕ,
БЕОГРАД 1951.

РЕЧИ ИЗВЕДЕНЕ ОД ОСНОВЕ „МАГНЕТ”

Напредак на сваком пољу људске делатности захтева и оправдава грађење нових речи, кованица. Нарочито је јак тај захтев у науци и техници, где су за нове појмове, изуме и предмете потребни нови изрази. Да нови изрази буду изведени у духу језика, услов је да они који их изводе, уз неопходно осећање језика, добро познају и науку о грађењу речи. У школама за опште образовање овој грани науке о језику није се обраћало довољно пажње, и тај се недостатак код многих осећа. То ће се видети из примера који овде наводимо и који је само један међу многим.

У уџбеницима за физику и електротехнику налазимо ове речи изведене од основне речи *магнет*: (на-)магнетисати и магнетизирати, (на-)магнетисан и (на-)магнетизиран, магнетисање, магнетизовање, магнетизирање, магнетичан и магнетичност.

Све те речи изведене од *магнет* пренесене су, без критичког чишћења, из страних језика заједно са страним наставцима сврх којих су додати још и наши. Наставци *-ис*, *-ир*, узети су из грчког и немачког језика.

Међутим, управо за овај случај, налази се леп пример правилног извођења речи у књизи: *Основе електротехнике II* од инж. В. В. Петровића, Београд 1941, где су први пут употребљене све правилне кованице од именице *магнет*:

(на-)магнетити

(на-)магнетен

магнетечење

магнетан — магнетност

магнетнина.

Речи су направљене аналого нашим облицима: гостити — гошћење: мастити — машћење, постити — пошћење; као и код других глагола на *-ити*, и њихових глаг. именица: клатити — клаћење, млатити — млаћење, кудити — куђење итд.

Овај пример заслужује пажњу писца нових уџбеника, који се често нађу пред сличним проблемима.

II.